

Kereskedelem

Nagy lábon

Nem érdemes panaszkodni, ha az embernek kifogy a pénze. Ugyis kimosolyogják, s legfeljebb odavetik: biztosan nagy lábon éltek. S előbb-utóbb kénytelenek vagyunk belátni, hogy ebben van valami. Sőt, mi több: az egész ország nagy lábon él. Mielőtt azonban bárki is az új mechanizmus anyagi lehetőségeit kezdené emlegetni, kénytelen vagyok felvilágosítani — csupán a lábbeligyártás jóvoltából élünk mi nagy lábon.

Bemegy például a szege-di honpolgár a cipőboltba, és kér egy negyveneset. Valahogy úgy eleinte, mint a hölgyek, az apróhirdetésben: negyvenes férfit, feketét, aki egész télen ki-

tart... Aztán lejjebb adja, és miután szemét végigjáratja a káprázatos szege-di boltok kissé üres polcain, s némileg csónak-házban érzi magát, már csak téli cipőt szeretne harminckilenc és negyvenegy között, mire sajnálkozva közlik, hogy csak ötvennégyes van, mert a gyár azt gyárt. S mindjárt nyitják is az ajtót.

Azt is mondják, hogy a kereskedelem ma már befolyásolhatja az ipart. Csak az kell hozzá, hogy legalább fejben végezzenek néha piackutatást. S akkor rájönnek arra, hogy hány ezer negyvenes cipőhöz kell rendelni néhány száz negyvenhatosat és néhány tucat ötvenketteset.

Verekedés helyett

Néhány hete lázba hozta az egész országot az a hír, hogy Budapesten egy bolti alkalmazott ökölrel vett magának elégtételt a vevőn. S milyen megkönynyebbültlen sóhajtott fel mindenki Szege-den: mégiscsak derék emberek a mi kereskedőink, ha néha pletykálnak is az orrunk előtt, ha néha nem is köszönnek vissza — de verekedni, hálistennek, azt még nem.

Sőt, vannak üzletek, ahol egészen megváltozott a szellem. S különösen az a jó, hogy éppen olyan helyeken, ahol a kultúrát adják-veszik: a Móra Ferenc könyvesboltban például. Legfeljebb az a szembetűnő, hogy másfél sarokra onnét, a kacsalábon forgó hírlapboltban nincs divatban a köszönés. Előbb-

utóbb a vevőket is leszoktatják róla.

Hallja az ember azt is, hogy az új évben még jobban ösztönözní fogják a kereskedelmi alkalmazottakat: jobban beleszámít majd keresetükbe az, hogy milyen forgalom van a boltban. Ugy, hogy hamarosan bele fogunk „fulladni” az udvariasságba.

Addig is jó lenne, ha egy dologra rá lehetne szoktatni a kiszolgálókat: arra, hogy idejétmúlt módszer a vevőre áthárítani a hibát. Tagadni azt, ami nyilvánvaló. Mert sokszor megéssük az, hogy védik a vevő ellenében a nyilvánvalóan rossz portékát. Pedig nem a rossz áru a rossz céger. Lehet az ilyesfajta udvariasság is.

Veress Miklós

Gyors és pontos

Az elektronikus mérő-készülékek esztergomi gyárában szerdán befejezték a legújabb agyáramvizsgáló berendezésük első sorozatának gyártását. A 18 csatornás készülék egyik példányát a napokban mutatják be a Hyderabadban megnyíló nemzetközi neurológus kongresszuson. A most elkészült példányok pécsi, illetve budapesti klinikára kerülnek. A teljesen tranzisztortizált, nagy teljesítményű készülék, amelynek súlya sokkal kisebb, mint 8 csatornás elődjéé, rendkívül megbízható.

Jobb szigetelőanyag

Szerdán reggel konferenciára ültek össze a villamosgép- és készülékgyártó ipar képviselői és a műanyaggye-gyészek, hogy háromnapos tanácskozáson megtárgyalják az új, a hagyományosnál előnyösebb szigetelőanyagok alkalmazásának lehetőségét a villamosgépek és készülékek gyártásában. Ez az irányzat ma már erőteljesen érvényesült, az iparban alkalmazott hatalmas berendezések és háztartási kisgépek terén egyaránt. Ezt bizonyítják például az elektromos kávéőrölők, hajszárítók stb., amelyeket ma már mindenütt, így nálunk is szigetelő műanyagokban hoznak forgalomba.

Külvárosi gondok, panaszok futottak össze: a Csongrádi sugárút tájékán lakó emberek sérelmei. Őket még súlyosabban érinti, hogy mostanában nem a kívánt „menetrend” szerint érkezik a boltba a kenyér, hogy a hentesnél kevés az olcsóbb hús- és hentesáru. A tél azonban a tüzelőfronton sújtja őket leginkább és jogosan kéri a segítséget!

Bezárt TÜZÉP-bolt

Bitó Lajos (Csongrádi sugárút 38.) panaszoja: a TÜZÉP megszüntette a sugárút elején működött telepét. A környék lakossága így súlyos hátrányba került, kispénzű nyugdíjasoknak, munkával elfoglalt embereknek más, messzieső telepekre kell tüzelőért járni. A volt telep helyén most építkeznek. Hol nyit új telepet a

TÜZÉP a nagykiterjedésű városrész ellátására? Választ Bojta Istvántól, a TÜZÉP főkönyvelőjétől kaptunk. Elmondotta, hogy a tanácsból már kért a vállalat új helyet a telep számára, a tárgyalások folynak. Okvetlen megoldják a tél folyamán, hogy megnyithassák a sugárút környékén új telepüket.

Szállítanak vagy nem?

Hirdetések jelentek meg a Délmagyarországban, hogy az Universal Ktsz és a Volán iroda vállalja a fűtőolaj házhoz szállítását. Megbizhatóan működtek, mígnem jött a tél, a hó. Kreiner Péter (Mikszáth u. 7.) olvasónk írja: december elejéig pontosan szállították számúra, de a december 6-án megrendelt olajat 8-án reklamálva azt a választ kapta, hogy az útvonalok miatt csak „majd egyik nap” viszik ki az olajat az Universal Ktsz alkalmazotttal. A Volán pedig azon a héten nem vett fel már megrendelést.

Mind a két olajszállítót felhívtuk. Az Universal Ktsz szolgáltató részlegének vezetőhelyettese, Juhász Károly elmondta, hogy trükkivel szállították az olajat a tél beálltáig. Ez persze nem ment a havazás után, azóta Zetort bérlettek, s megpróbálták az elmaradást behozni, ami azért is jelentős, mert a konkurrencia, a Volán sem tudott folyamatosan szállítani. A pillanatnyi helyzet: az útvonalok javulása lehetővé tette, hogy a délig beérkezett megrendeléseket másnap szállítsák.

A Volán Utazási és Szállítványozási Iroda vezetőhelyettese, Nógrádi Ferenc elmondta, hogy a panaszoknak megvolt az oka: az

első havas napon karambolozott az az egyszem teher-taxi, amivel szállítottak, s másikat nem tudtak beállítani. A vezetőhelyettes szerint 1 nap elmaradásuk van, s amint ezt behozzák, újból fogadják megrendelést. Vagyis: péntektől új megrendelésre is szállítanak. A kis kocsit viszont most sem tud minden utcába bejárni, kéri a megrendelőket, hogy ne kerjenek sáros, hótól elzárt területre olajszállítást, mert nem tudja a Volán vállalni. — Akkor a külterületek fagyjanak meg?

Előadássorozat

Szeged távlati fejlesztéséről

A Szeged m. j. városi tanács vb. és a Hazafias Népfőnt városi elnöksége közös rendezésében felszabadulási negyedszázados évfordulójára előadás-sorozat rendez. Az első előadást holnap, pénteken délután 6 órai kezdettel rendezik a népfőnt Vörösmarty utca 3.

Meglátni a kor fő vonalát

J. A. Poljakov Leninről és a történettudományról

Ünnepi előadást tartott tegnap délután Szegeden a TIT vendégeként hazánkban tartózkodó Jurij Alekszejevics Poljakov akadémiai levelező tag, a Szovjetunió Története Intézetének igazgatója. *Lenin és a történettudomány* című előadásával kapcsolatban — melyet a TIT Kárász utcai klubjában Lenin-centenáriumra rendeztek a szűkebb szakmai érdeklődésnek — a szovjet tudós a következőket mondta:

— Lenin munkásságát nem kezdte ki az idő, az élet és a gyakorlat megerősítette értékeléseinek helyességét, műveit ma is szélesan tanulmányozzák a világon, belőle fontos útmutatást kapnak. Mások viszont csak idézteit ragadják ki, ami a dolgok formális megközelítése, s dogmatizmushoz vezet. Lenin azt tanította, hogy

munkáinak szelleméből és ne a betűkből merítsünk.

— *Mit mond a manák Lenin életműve?*

— *Világnézeti szempontból:* kiterjesztette a marxizmus történelmi értékelését, az osztályviszonyok feltárásának szükségességét hirdette, ami most kiváltképp aktuális, hiszen a jobboldali opportunista több országban felléptek. *Metodikai nézőpontból* arra tanít Lenin, hogy valamely jelenség értékelésénél a tények teljeső-gét kell figyelembe venni, nem szabad illusztratív példák kiragadásával bizonyítani. Végül Lenin munkái *nélkülözhetetlen forrásművek* az európai, ázsiai és más országok, így Magyarország történetéhez is.

J. A. Poljakov több példát említett, milyen segítséget nyújtanak Lenin munkái az egyetemes történelem tanulmányozásához, a kom-

munisták meggyőződésére és a szocialista optimizmusra nevelésben. A szovjet történe-szek elfogadták a moszkvai tanácskozás felhívását, mely a centenáriumba Lenin mű-veinek tanulmányozására szólít fel.

— Mint Lenin rámutatott, a történelem nem fejlődik egyenletesen, az *átalakulás folyamatában* elkerülhetet-lenek a megtorpanások, visz-szalépések. A korhadó rend-szerekben nincs mindig elég erő, erettség a változatra, a kommunizmust néhol átme-neti vereségek érik (Indoné-ziá, a görög fasizta dikta-túra stb.). Ebből sokan arra következtettek, hogy a szocializmus erői végleg defenzívába vonulnak, holott a *fő perspektíva* mást mutat. Amikor Oroszországban 1905 után vereséget szenvedett a forradalom, nálunk is két-ségre vonták az ügy sike-rét, de így volt Magyaror-szágon is 1919-ben. S ná-lunk 1917, Önkéntel 1945 bi-zonyított. *A kor fő vonalát kell meglátni* — s ez a szocialista örök világméretű növekedése.

A szovjet tudós elmondta még, hogy jelenleg a szov-jet parasztság kollektivizálás előtti időszakával foglalko-zik. Erről szól tavaly meg-jelent könyve is, mely Pol-jakov hetedik nagyobb lé-legzetű munkája. A kollekti-vizálás tanulmányozása bizo-nyította, a földesúri osztály likvidálása, a földosztás után az egyéni parasztság gazdálkodása csak rövid ideig fejlődhetett, hiszen nem tudta alkalmazni a hely-es agrotechnikát, a gépe-ket, nem vehetett birtokba új földeket sem. Így a mezőgazdasági termelőkörök fejlődése a 20-as években meg-állt, a kisgazdaság nem bizo-sítható a város élelmiszer-ellátását — a kollektivizálás tehát megérett folyamat eredménye volt, amely ob-jektíve fakadt az egész orszá-g fejlődésének törvény-szerűségeiből.

J. A. Poljakov először tartózkodik hazánkban. Deb-recenben, Tatabányán tar-tott még előadásokat, s ellá-togatott az akadémia törté-nettudományi intézetébe, az Eötvös Loránd Tudomány-egyetem tudományos szociali-zmus tanszékére és a TIT budapesti történelmi választ-mányához is, ahol *élnék vi-tákkal* cserélte ki nézetét a magyar történészekkel.

Ács S. Sándor

N. I.

Szeged szobrai

Asszony

(119.) A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa Eszperantó utcai új székháza előtt állították fel — 1969-ben — Garami László asszonyfigurát mintázó mészkőszobrát.

A Szeged szobrai című so-rozat néhány alkotása „anonymnak” minősítettük. Időközben kiderült a szerző neve: Tápai Antal szegedi szobrászművész készítette mind Dankó Pista emléktáb-láját, mind a ruhagyár kút-figuráját.

CSÜTÖRTÖK,
1969. DECEMBER 11.

DÉLMAGYARORSZÁG 5

Olajat!

A tüzelőgondok enyhített az olajtüzelés sok családjá számára, de még most is körülményes a beszerzés. Az Anna-kúti kiszolgálónál gyakran nincs olaj, s ilyenkor messzebb kell menni és sok a várakozási idő — panaszoja Szógi Istvánné (Gyöngygyök u. 5.). A házhoz szállítás költséges, nem minden családnak előnyös. Kérdései: miért nem javítja meg az AFOR az Anna-kúti olajellátást; s miért nem próbálkozik meg tankkocsis árusítással a külvárosokban, rendszeresen, a hét meghatározott napjain, a városrészek egy-egy állandó pontján?

Amint azt Csapó Bélától, az AFOR-nál megtudtuk, az útvonalok miatt akadózott az olajszállítás. Az elmúlt egy-két napban, s jelenleg is megfelelő az olajtarték, lehet vásárolni.

Ami a tankkocsis árusítást illeti: elsősorban gond, hogy a nagyon szigorú tűzrendészeti előírásokat nehéz biztosítani a tankkocsis árusításnál. Másrészt: a meglevő tankkocsikon mérőszerkezet nincs, ez drága, főleg kényes műszer. De eleve tankkocsit is vennie kellene a vállalatnak ehhez, mert a meglévő kevés, a kutakhoz szállításhoz nélkülözhetetlen akár egy is.

Javasolják: szerezzenek be a fogvasztók nagyobb tartályt (esetleg 100—200 literes hordót), amiben tűzbiztonság szempontjából is megfelelő helyen tartalékolni lehetne a fűtőolajat.

Ami a lényeg: már van olaj, s bizonyára a lakosság beszerzte a szükséges készletet is. Legalábbis a tegnapi feltűnően kevés vásárlásból erre lehet következtetni. Viszont tudunk arról, hogy benzint is árusították már tankkocsiból.